

KARTA UNIWERSYTETÓW EUROPEJSKICH W SPRAWIE UCZENIA SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

EUA European University Association

Copyright © 2008 by the European University Association

Wszystkie prawa zastrzeżone. Niniejsze informacje mogą być wykorzystane i kopiowane do celów innych niż komercyjne pod warunkiem podania źródła.
(© European University Association).

Aby uzyskać informacje na temat zamówień, prosimy o kontakt pod adresem:
publications@eua.be lub listownie:

European University Association asbl

Rue d'Egmont 13

1000 Brussels, Belgium

Tel. +32 - 2 230 55 44

Faks +32 - 2 230 57 51

Bezpłatna elektroniczna wersja publikacji dostępna jest na stronie internetowej
www.eua.be

ISBN: 9789078997009

PREAMBUŁA

Europejskie Stowarzyszenie Uniwersytetów (European Universities' Association – EUA) opracowało niniejszą Kartę w wyniku prac przeprowadzonych podczas seminarium na Sorbonie we wrześniu 2007 roku. Seminarium to było poświęcone koncepcji uczenia się przez całe życie. Premier Francji, François Fillon, zwrócił się wtedy do Stowarzyszenia z prośbą o opracowanie Karty na temat tej koncepcji, gdyż jest ona kluczowa zarówno dla uniwersytetów w Europie, jak i społeczeństw europejskich w przyszłości.

Karta została opracowana na podstawie wielostronnych konsultacji przeprowadzonych nie tylko z przedstawicielami uniwersytetów członkowskich EUA i Konferencji Rektorów oraz uniwersytetów będących członkami EUA, lecz również wielu organizacji zaangażowanych w sprawy szkolnictwa wyższego¹.

Od czasu założenia pierwszych uniwersytetów w Europie ponad 800 lat temu, uczelnie europejskie przodują w badaniach naukowych, promują kulturę i tolerancję oraz przygotowują młodych ludzi do godnego pełnienia swojej roli w społeczeństwie i w gospodarkach poszczególnych krajów. Szkoły wyższe w Europie udowodniły też, że są prężnymi i elastycznymi instytucjami, potrafiącymi dostosowywać swoją rolę do zmieniających się warunków społecznych.

W XXI wieku uniwersytety europejskie muszą stawić czoła nowym, rosnącym oczekiwaniom i potrzebom społecznym wynikającym z koncepcji Europy Wiedzy, która przyświeca aktualnie rozwojowi społeczeństwa i gospodarek w Europie. Aby sprostać nadchodzącym wyzwaniom, obywatele Europy potrzebują silnych, autonomicznych, reagujących na zmiany w otoczeniu i powszechnie dostępnych uczelni, w których kształcenie i uczenie się będzie oparte na badaniach. Główne wyzwania społeczne i gospodarcze, przed którymi stoją mieszkańcy Europy, wynikają przede wszystkim z:

- wzrastającego tempa globalizacji;
- zmian demograficznych w Europie (starzenie się społeczeństw);
- szybkiego tempa zachodzących zmian technologicznych.

Zmiany te mają wpływ na wszystkie społeczeństwa i rynki pracy, oraz wymagają od nich adaptacji do nowych warunków. Uniwersytety odgrywają w tym procesie kluczową rolę.

W Europie przygotowano już grunt, by umożliwić uczenie się przez całe życie jak najszerzej grupie odbiorców. Aby stawić czoła przeszkodom utrudniającym realizację tej koncepcji, należy umacniać i kontynuować reformy ostatniej dekady, których celem było stworzenie Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego i Europejskiej Przestrzeni Badawczej. Powinno się brać przy tym pod uwagę dotychczasowe osiągnięcia i przykłady dobrej praktyki stosowanej w uniwersytetach Europy, w celu zaspokojenia zróżnicowanych potrzeb osób uczących się. Idea uczenia się przez całe życie obejmuje obecnie szereg elementów takich jak: kształcenie grup defaworyzowanych na poziomie podstawowym, dalsze kształcenie i szkolenie wysoko wykwalifikowanych absolwentów oraz stwarzanie możliwości

¹ Lista tych organizacji została przedstawiona w Załączniku.

kulturowego bogacenia się seniorom po odejściu na emeryturę. Koncepcja uczenia się przez całe życie jako tak szerokie pojęcie podlega znacznej interpretacji na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym.

Jeśli debaty na poziomie europejskim mają skutecznie wytyczać kierunki zmian na poziomie lokalnym i krajowym, to trzeba lepiej zdefiniować podstawowe koncepcje i działania związane z uczeniem się przez całe życie, oraz doprecyzować, w jaki sposób stworzenie w Europie kultury powszechnie dostępnych i reagujących na zmiany uniwersytetów przyczyni się do wdrożenia całościowej koncepcji uczenia się przez całe życie.

Jednymi z instytucji, które powinny na te pytania odpowiedzieć, są właśnie uniwersytety, gdyż to właśnie one zapewniają osobom uczącym się przez całe życie edukację na poziomie wyższym.

Spółeczeństwa europejskie nie wykorzystują obecnie w pełni talentów swoich obywateli, po które tak łatwo mogłyby sięgnąć. Porównanie wskaźników uczestnictwa w szkolnictwie wyższym w Europie i pozostałych regionach świata wypada bardzo niekorzystnie dla Starego Kontynentu i wskazuje na ogromną potrzebę zmian. Szeroki dostęp do szkolnictwa wyższego nie ma prowadzić do przyjmowania gorzej wykształconych słuchaczy ani obniżania poziomu nauczania, a raczej ma stwarzać wszystkim uczącym się szansę, by zarówno oni sami, jak i społeczeństwo mogli skorzystać z ich udziału w kształceniu na poziomie wyższym. W efekcie oznacza to wychodzenie naprzeciw potrzebom coraz szerszych grup studentów o różnych motywacjach i zainteresowaniach - czyli oferowanie nie tylko programów rozwoju zawodowego dostosowanych do szybko zmieniających się warunków rynku pracy, ale także uwzględnienie rosnącego zapotrzebowania na oferowane przez uniwersytety możliwości kulturowego bogacenia się jako elementu rozwoju osobistego. Konieczne jest także podjęcie dyskusji na temat najlepszego i najbardziej sprawiedliwego sposobu finansowania oferty edukacyjnej umożliwiającej uczenie się przez całe życie, tak by z tej oferty mogły korzystać osoby indywidualne, pracodawcy i całe społeczeństwo.

Nawoływanie do stworzenia bardziej dostępnych i elastycznych uniwersytetów nie jest wezwaniem do rewolucji, lecz do ewolucji. Często zakłada się, że oferowanie usług edukacyjnych w ramach koncepcji uczenia się przez całe życie z natury różni się od zapewnienia możliwości kształcenia tradycyjnym studentom. W rzeczywistości największym wyzwaniem jest znalezienie sposobów na przedstawienie szerszej oferty usług edukacyjnych nowym grupom osób uczących się i osób powracających na studia, oraz zapewnienie możliwości dalszego uczenia się na różnych etapach życia. Poszerzenie grupy odbiorców kształcenia staje się kluczową, strategiczną kwestią, a najważniejsze działania uniwersytetów mają polegać na opracowaniu systemów sprawiedliwej oceny i uznawania wszystkich wcześniejszych form kształcenia osoby uczącej się oraz na stworzeniu twórczej i innowacyjnej oferty edukacyjnej dostosowanej do aktualnych potrzeb społeczno-ekonomicznych.

Uniwersytety są również świadome potrzeby nawiązania i wzmocnienia dialogu z szerokim gronem społecznym, w tym z pracodawcami i organizacjami zrzeszającymi pracowników, jak również z rodzicami i studentami. Osiągnięcie tego celu jest możliwe poprzez zacieśnienie współpracy z partnerami na różnych poziomach, ze

szczególnym uwzględnieniem poziomu lokalnego, gdzie potrzeby są najlepiej widoczne i najwyraźniej artykułowane.

Celem niniejszej Karty jest pomoc uniwersytetom europejskim w budowaniu ich wyjątkowej roli jako instytucji umożliwiających uczenie się przez całe życie, stanowiących główny filar Europy Wiedzy. Karta ta została napisana w formie zbioru zobowiązań, jakich podejmują się uniwersytety, aby wspomóc rozwój i wdrażanie strategii uczenia się przez całe życie, oraz kolejnego zbioru odpowiadających im zobowiązań określonych dla rządów i partnerów regionalnych.

UNIwersYTETY ZOBOWIĄZUJĄ SIĘ:

1. Uwzględniać idee poszerzania dostępu do kształcenia i uczenia się przez całe życie w strategiach działania uczelni.

Uniwersytety dołożą starań, by przy najbliższej okazji włączyć do swojej ogólnej misji i strategii działań ideę uczenia się przez całe życie jako element udoskonalania świadczonych przez siebie usług edukacyjnych. Uczelnie muszą być świadome złożoności koncepcji związanych z uczeniem się przez całe życie i badać tę złożoność, aby skutecznie przyczyniać się do budowania kultury uczenia się przez całe życie.

2. Zapewniać możliwości kształcenia i uczenia się zróżnicowanej grupie studentów.

Uniwersytety europejskie będą reagować pozytywnie na rosnące zapotrzebowanie na wysokiej jakości kształcenie na poziomie wyższym dostosowane do aktualnych potrzeb społeczno-ekonomicznych ze strony coraz bardziej zróżnicowanej grupy studentów obejmującej: absolwentów szkół średnich, dorosłych słuchaczy, osoby pracujące zawodowo, które chciałyby podnieść swoje kompetencje wymagane w miejscu pracy, seniorów wykorzystujących swój wolny czas na rozwijanie swoich zainteresowań i inne osoby chcące podnosić swoje kwalifikacje.

Europejskie uniwersytety są świadome istotnego wkładu, jaki zróżnicowane grono studentów wniesie w rozwój kultury sukcesu i innowacji w danej instytucji oraz w społeczeństwie. Są też świadome potrzeby przeanalizowania tego, jak różne grupy osób uczących się mogą na siebie pozytywnie oddziaływać w warunkach sprzyjających uczeniu się od siebie nawzajem.

3. Modyfikować programy studiów, tak by były one skierowane do szerszego grona uczestników i by przyciągały osoby dorosłe powracające na studia.

Należy wprowadzić elastyczne i przejrzyste ścieżki uczenia się, dostępne dla wszystkich uczących się i umożliwiające im ukończenie kształcenia na poziomie wyższym w zróżnicowanej formie. Podstawowym obowiązkiem uniwersytetów jest zapewnienie oferty edukacyjnej na wysokim poziomie.

Europejskie uniwersytety są świadome różnorodności potrzeb poszczególnych osób uczących się i dlatego zobowiązują się dostosowywać programy kształcenia oraz opracowywać zestawy właściwych efektów kształcenia tak, aby proces kształcenia był zorientowany na studenta. Zobowiązują się również aktywnie promować szersze uczestnictwo w szkolnictwie wyższym i kształcenie ustawiczne.

4. Zapewniać odpowiednie usługi poradnictwa i doradztwa zawodowego.

Wszyscy odpowiednio wykwalifikowani, potencjalni studenci powinni w razie potrzeby mieć możliwość uzyskania porad dotyczących ich procesu kształcenia oraz rozwoju zawodowego, jak i poradnictwa psychologicznego. Takie wsparcie powinno być dostosowane do potrzeb poszczególnych osób uczących się będących w różnym wieku i pochodzących z różnych grup społecznych i kulturowych.

5. Uznawać wcześniejsze zdobyte wykształcenie.

Aby wszyscy, którzy mogliby skorzystać z dostępu do szkolnictwa wyższego, faktycznie mieli taką możliwość, uniwersytety powinny opracować systemy oceny i uznawania wszystkich wcześniejszych form kształcenia. Ma to szczególne znaczenie w kontekście uczenia się przez całe życie w zglobalizowanym świecie, gdzie wiedzę zdobywa się w wielu różnych miejscach i w różnej formie.

6. Sprawić, by uczenie się przez całe życie stało się elementem dbałości o jakość.

Uniwersytety w Europie podjęły ważne kroki w celu wypracowania wewnętrznej kultury jakości, biorąc na siebie główną odpowiedzialność za jakość swojej oferty edukacyjnej. Swoje działania uczelnie będą dostosowywać do powstających w Europie ram dla uczenia się przez całe życie w taki sposób, aby zapewnić coraz większej, różnorodnej grupie studentów odpowiedni zakres usług, mających na celu wspieranie poszczególnych studentów stosownie do ich potrzeb.

7. Zacieśniać związki pomiędzy badaniami naukowymi, nauczaniem i innowacjami z perspektywy uczenia się przez całe życie.

Realizacja idei uczenia się przez całe życie w uniwersytetach może wspierać te założenia misji uniwersytetów, które dotyczą badań i innowacji, a sposób realizacji tej idei powinien przede wszystkim opierać się na badaniach. Pracownicy naukowcy powinni cieszyć się uznaniem, gdyż stanowią oni najlepszy przykład osób uczących się przez całe życie, których potrzeby edukacyjne stale ulegają zmianom, m. in. pod wpływem zmieniających się wymagań rynku pracy. Uczenie się przez całe życie może również prowadzić do powstawania nowych metodologii i tematów badań.

8. Umacniać zachodzące reformy w celu promowania elastycznego i twórczego środowiska uczenia się dla wszystkich studentów.

Dążąc do utworzenia Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego oraz Europejskiej Przestrzeni Badawczej, uniwersytety europejskie weszły na drogę poważnych reform, które w centrum stawiają wszystkie osoby uczące się. Szkoły wyższe muszą teraz wykorzystać możliwości i narzędzia stworzone przez te reformy (system ECTS, Suplement do Dyplomu, Europejskie standardy i wskazówki dotyczące zapewniania jakości, Ramy kwalifikacji itd.), by wspomóc powstawanie twórczego środowiska dla uczenia się przez całe życie, które będzie otwarte na bardziej różnorodne grupy uczących się, poprzez co będzie odpowiadać na społeczną potrzebę modernizacji szkolnictwa wyższego. Aby wzmocnić swój profil jako instytucji kreatywnych i innowacyjnych, uczelnie muszą w pełni wcielić ideę uczenia się przez całe życie do swoich misji.

9. Budować partnerstwa na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym tak, by móc oferować atrakcyjne programy kształcenia odpowiadające ogólnym potrzebom społecznym.

Żadna instytucja nie jest w stanie samodzielnie zapewnić odpowiedniej jakości usług edukacyjnych zgodnie z ideą uczenia się przez całe życie. Jeśli usługi edukacyjne mają być świadczone w sposób elastyczny, innowacyjny i dostosowany do zmieniających się warunków społeczno-ekonomicznych, to konieczne jest budowanie usystematyzowanych partnerstw z różnorodnymi instytucjami edukacyjnymi, pracodawcami, organizacjami pracowników (związkami zawodowymi) oraz innymi interesariuszami.

10. Pełnić rolę modelowych instytucji umożliwiających uczenie się przez całe życie.

Uniwersytety poza tym, że umożliwiają prowadzenie badań i kształcenie na poziomie wyższym, pełnią także funkcję pracodawców zatrudniających znaczną liczbę obywateli. Dlatego mogą stanowić w społeczeństwie wzór do naśladowania jako instytucje umożliwiające swoim pracownikom uczenie się przez całe życie, niezależnie od tego czy mowa o pracownikach naukowych, administracyjnych czy też technicznych lub pomocniczych. Uczelnie powinny również być jednymi z głównych lobbystów na rzecz spójnego rozwoju polityki edukacyjnej w poszczególnych systemach krajowych.

Uniwersytety europejskie nie są w stanie zrealizować wyżej wymienionych zobowiązań bez wsparcia ze strony rządów i partnerów regionalnych, którzy wspólnie odpowiadają za stworzenie właściwego otoczenia prawnego oraz za zapewnienie uczelniom odpowiednich funduszy. Dlatego też oczekuje się od rządów, że podejmą następujące zobowiązania w celu zapewnienia uniwersytetom odpowiedniego środowiska, w którym będą one mogły wdrażać ideę uczenia się przez całe życie.

RZĄDY ZOBOWIĄZUJĄ SIĘ:

1. Uznawać pracę uniwersytetów na rzecz wdrażania idei uczenia się przez całe życie za istotne działanie przynoszące ogromną korzyść poszczególnym obywatelom i społeczeństwu.

Zadaniem rządów jest zapewnienie uniwersytetom odpowiedniego uznania za ich wkład w realizację koncepcji uczenia się przez całe życie. Rządy powinny także dokładać starań, by działalność uniwersytetów zmierzająca do tego celu nie była postrzegana jedynie jako niewielkie uzupełnienie ich roli w społeczeństwie. Stanowi to bowiem wielką zmianę kulturową, która ma odpowiedzieć na potrzeby szybko rozwijającego się społeczeństwa ludzi uczących się przez całe życie oraz długoterminowe potrzeby rynku pracy, zmianę, która wymaga znaczących nakładów finansowych.

2. Promować równość społeczną oraz powszechność edukacji w społeczeństwie.

Rządy powinny dokładać wszelkich starań, aby osiągnięcia w dziedzinie uczenia się przez całe życie były cenione przez osoby indywidualne, pracodawców z sektora publicznego i prywatnego oraz inne zainteresowane strony, i by wypracowanie kultury uczenia się przez całe życie było wspólnym celem całego społeczeństwa. Obywatele powinni być informowani o dostępie do możliwości uczenia się przez całe życie, a uniwersytety europejskie powinny uzyskiwać odpowiednie wsparcie, dzięki któremu takie możliwości będą faktycznie dostępne dla wszystkich, którzy mogliby skorzystać z oferty szkolnictwa wyższego na dowolnym etapie życia.

3. Uwzględniać dążenie do zapewnienia społeczeństwu możliwości uczenia się przez całe życie w celach strategicznych i w pracy krajowych organizacji odpowiedzialnych za zapewnianie jakości w szkolnictwie wyższym, jak i w systemach zapewniania jakości.

Większość krajów wypracowała już systemy zapewniania jakości w szkolnictwie wyższym, które w znacznym stopniu wpływają na charakter tworzonych programów kształcenia. Aby zatem uczenie się przez całe życie było uznawane za krajowy priorytet, trzeba uwzględnić tę ideę w działaniach zmierzających do zapewniania jakości.

4. Wspierać rozwój odpowiednich usług poradnictwa i doradztwa zawodowego. Bardziej elastyczna forma świadczenia usług edukacyjnych przez uniwersytety sprawia, że konieczne jest zapewnienie osobom uczącym się dostępu do

profesjonalnego poradnictwa w zakresie procesu kształcenia czy rozwoju zawodowego, a także usług z zakresu opieki społecznej. Jest to szczególnie potrzebne osobom, którym grozi nieukończenie zaplanowanego programu studiów oraz tym, którzy nie otrzymują wystarczającego wsparcia ze strony rodziny, przyjaciół czy znajomych. Bez względu na to, czy usługi doradztwa są świadczone w samych uczelniach czy poza nimi, rządy są odpowiedzialne za zapewnienie wysokich standardów tych usług. Rządy mają również obowiązek zapewnić, że usługi doradztwa i poradnictwa są świadczone w ścisłej korelacji z koncepcją uczenia się przez całe życie i zapewniają wsparcie obywatelom na wszystkich etapach edukacji. Takie wsparcie powinno być zagwarantowane dla studentów w różnym wieku i ze wszystkich grup społecznych czy kulturowych.

5. Uznawać wcześniejsze okresy uczenia się.

Rządy są odpowiedzialne za wspieranie i motywowanie instytucji do uznawania wszystkich wcześniejszych form uczenia się. Aby osiągnąć ten cel, rządy powinny dostarczać instytucjom odpowiednie bodźce zachęcające do takiego uznawania oraz dopilnować, by wszystkie formy wcześniejszego uczenia się zostały włączone do krajowych ram kwalifikacji.

6. Likwidować przeszkody prawne utrudniające wielu potencjalnym osobom uczącym się powrót do szkolnictwa wyższego.

Rządy powinny usuwać przeszkody systemowe, które zniechęcają wiele potencjalnych osób uczących się do korzystania z możliwości uczenia się przez całe życie. Oznacza to podjęcie przez rządy działań w kwestiach takich jak: prawo do opieki społecznej, ustanowienie przepisów gwarantujących stabilne zatrudnienie, brak wsparcia finansowego dla uczenia się przez całe życie oraz utrata prawa do składek na ubezpieczenie emerytalne dla osób będących w okresie studiów.

7. Zapewnić uniwersytetom oferującym możliwości uczenia się przez całe życie autonomię i różne formy zachęty do kontynuowania tych działań.

Rządy powinny zapewnić uniwersytetom wystarczającą autonomię pozwalającą im tworzyć własne rozwiązania dla wyzwań związanych z uczeniem się przez całe życie, oraz pozwalającą im samodzielnie ustalać kryteria kwalifikowania przyjmowania kandydatów. Rządy powinny również oferować uniwersytetom różne formy zachęty, by nagrodzić je za realizację tej kluczowej misji. Znaczący postęp w rozwoju oferty uczenia się przez całe życie jest możliwy tylko pod warunkiem zaistnienia takich ram autonomii i nagradzania uniwersytetów za ich pracę.

8. Zachęcać do budowania partnerstw na poziomie regionalnym z lokalnymi władzami, pracodawcami i agencjami.

To w dużej mierze poszczególne regiony Europy odczuwają korzyści wynikające z istnienia wysokiej jakości oferty umożliwiającej uczenie się przez całe życie, dlatego wdrażanie idei uczenia się przez całe życie leży w interesie - i powinno być przedmiotem zainteresowania - agencji rozwoju regionalnego, lokalnych pracodawców, jak również organizacji pracowników (związków zawodowych). Należy wzmocnić regionalne partnerstwa pomiędzy instytucjami szkolnictwa wyższego a

partnerami społecznymi, ponieważ mają one kluczowe znaczenie dla skutecznego planowania i świadczenia usług edukacyjnych w ramach koncepcji uczenia się przez całe życie.

9. Informować obywateli o możliwościach uczenia się przez całe życie oferowanych przez uniwersytety i zachęcać ich do korzystania z tej oferty.

Jako kluczowy element wdrażania krajowej strategii uczenia się przez całe, rządy powinny dopilnować, by obywatele byli odpowiednio poinformowani i świadomi różnorodnych możliwości uczenia się przez całe życie, jakie stwarzają im uniwersytety poprzez swój szeroki wachlarz usług edukacyjnych.

10. Działać jako wzorcowe instytucje realizujące ideę uczenia się przez całe życie.

Podobnie jak uniwersytety, również rządy mogą ustanawiać w społeczeństwie standardy w zakresie oferowania możliwości uczenia się przez całe życie, jeśli same będą w sposób modelowy wdrażać propagowane przez siebie idee. Dlatego ich zadaniem jest zachęcanie pracowników sektora publicznego do korzystania z różnorodnych możliwości uczenia się przez całe życie oferowanych przez uniwersytety i inne instytucje edukacyjne.

Bruksela, lipiec 2008 r.

Załącznik: Lista organizacji europejskich działających w sektorze szkolnictwa wyższego, z którymi konsultowano się podczas opracowywania dokumentu:

- Business Europe
- Europejskie Stowarzyszenie na rzecz Edukacji Dorosłych [European Association for the Education of Adults] (EAEA)
- Europejskie Stowarzyszenie Uniwersytetów Kształcących na Odległość [European Association of Distance Teaching Universities] (EADTU)
- Europejska Sieć Dostępu [European Access Network] (EAN)
- Education International (EI)
- Europejska Unia Studentów [European Students' Union] (ESU)
- Europejska Konfederacja Związków Zawodowych [European Trade Union Confederation] (ETUC)
- Sieć Europejskich Uniwersytetów oferujących kształcenie ustawiczne [European University Continuing Education Network] (EUCEN)
- Europejskie Stowarzyszenie Instytucji Szkolnictwa Wyższego [European Association of Institutions in Higher Education](EURASHE)
- Forum Européen De l'Orientation Académique (FEDORA)

Europejskie Stowarzyszenie Uniwersytetów (European University Association – EUA) jest organizacją reprezentującą uniwersytety i krajowe konferencje rektorów z 46 krajów Europy. EUA odgrywa kluczową rolę we wdrażaniu Procesu Bolońskiego i ma znaczący wpływ na politykę UE w zakresie szkolnictwa wyższego, badań i innowacji. Dzięki współpracy z wieloma organizacjami w Europie i na świecie, EUA sprawia, że niezależny głos uniwersytetów europejskich jest słyszany wszędzie tam, gdzie podejmuje się decyzje, które mają wpływ na ich działalność.

Stowarzyszenie dostarcza specjalistycznej wiedzy na temat szkolnictwa wyższego i badań oraz stanowi forum wymiany pomysłów i przykładów dobrej praktyki pomiędzy uniwersytetami. Wyniki prac EUA są udostępniane członkom i interesariuszom podczas konferencji i seminariów, a także za pośrednictwem strony internetowej i publikacji.

European University Association asbl
Rue d'Egmont 13
1000 Brussels
Belgium
tel: +32 - 2 230 55 44
fax: +32 - 2 230 57 51
www.eua.be